

PCPR.062.15.3.2024

Informacja z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu w 2023 roku w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej

**oraz
omówienie sytuacji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w
2024 r.**

**i wykaz potrzeb
w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w 2025 roku**

WYSOKA RADO !

W związku z art. 6 ust. 3 ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zmianami) dyrektor powiatowego centrum pomocy rodzinie składa radzie powiatu informację z realizacji działań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Realizując powyższe zadanie, przedstawiam informację z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz wykaz potrzeb w tym zakresie.

/-/ Mirosław Sobkowiak

Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu

Spis treści:

I. Informacja z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w 2023 r.

- **str. 3**

II. Wykaz potrzeb w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

- **str. 14**

1. Wykaz potrzeb Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu

- **str. 14**

2. Omówienie sytuacji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w 2024 r.

- **str. 14**

3. Wykaz potrzeb w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w 2025 r.

- **str. 15**

Opracowanie:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu

I.

**Sprawozdanie z działalności
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu w 2023 roku
w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej
(w rozbiciu na najważniejsze zadania)**

1. Prowadzenie ośrodka interwencji kryzysowej

A.

By zapewnić funkcjonowanie ośrodka interwencji kryzysowej świadczącego specjalistyczne usługi, zwłaszcza psychologiczne, prawne, pracy socjalnej i hostelowe, które są dostępne całą dobę, osobom i rodzinom będącym ofiarami przemocy lub znajdującym się w innej sytuacji kryzysowej oraz w celu zapobieżenia powstawania lub pogłębiania się dysfunkcji tych osób i rodzin - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, na mocy porozumienia o współorganizowaniu ośrodka interwencji kryzysowej zawartego pomiędzy Zarządem Powiatu i Konwentem Bonifratrów w Piaskach – Marysinie (z dnia 11 lutego 2000 r.), współpracuje z Bonifraterskim Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Marysinie, uruchomionym 1 lipca 2001 r. w ramach pozyskania funduszy ze środków przedakcesyjnych przez PCPR w Gostyniu w ramach Programu Pomocy Krajom Nadbałtyckim.

Bonifraterski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Marysinie realizuje, na podstawie umowy z Zarządem Powiatu Gostyńskiego, zadanie własne powiatu: prowadzenie ośrodka interwencji kryzysowej.

Ośrodek ma obecnie 15 miejsc hostelowych, zatrudnia pedagogów, pracownika socjalnego - terapeutę oraz prawnika i psychologa.

Realizacja zadania w roku 2020 została zlecona BOIK-owi po wcześniejszym przeprowadzeniu przez powiat gostyński otwartego konkursu ofert. **Powiat dofinansował zadanie kwotą 215 000 zł.**

BOIK pozyskał dodatkowo **19 000 zł** z gmin powiatu gostyńskiego:

Gmina Gostyń – 14.000,00 zł

Gmina Krobia – 4.000,00 zł

Gmina Piaski – 0 zł

Gmina Poniec – 4.000,00 zł

Gmina Pępowo – 1.000,00 zł

Gmina Borek Wlkp. - 0 zł

Gmina Pogorzela – 0 zł

Ogółem 234.000,00 zł

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu przeprowadziło **1** kontrolę prawidłowości funkcjonowania Bonifraterskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej:

- kontrola bieżąca BOIK w czasie obostrzeń sanitarnych (22.06.2023 r.).

B.

Dane o działalności Bonifraterskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Marysinie w 2023 r.:

- ze schronienia w BOIK skorzystało **29** osób (w 2016 – 32, w 2017 - 27, w 2018 - 36, w 2019 – 21, w 2020 – 23, w 2021 – 19, w 2022 - 45):

- a) Liczba mieszkańców BOIK w ciągu całego roku **29 osób (15 kobiet + 11 dzieci + 3 mężczyzn osoby z niepełnosprawnością)**
- b) Na dzień 31.12.2023 r. w ośrodku mieszkały **4 osoby tj. 2 kobiety + 1 dziecko + 1 mężczyzna** (niepełnosprawny po amputacji prawej kończyny dolnej, lewej kończyny górnej i 4 palców kończyny górnej)

gmina	liczba uczestników łącznie z dziećmi
Borek Wlkp.	0
Gostyń	5 osoby (4 kobiety + 1 dziecko)
Krobia	5 osób (3 kobiety + 2 dzieci)
Pępowo	1 kobieta
Piaski	4 osoby (2 kobiety + 2 dzieci)
Pogorzela	2 osoby (1 kobieta + 1 dziecko)
Poniec	0
Inne z poza terenu powiatu gostyńskiego	4 osoby (1 kobieta + 3 dzieci - Kobylin)
Ukraińcy – uchodźcy po wybuchu wojny na Ukrainie w okresie od lutego do grudnia 2022r.	8 osoby (3 kobiety + 2 dzieci, w tym dziecko niepełnosprawne + 3 mężczyzn)
Ogółem	29 kobiet (15 kobiet + 11 dzieci + 3 mężczyzn)

W 2023 roku BOIK współpracuje z instytucjami, które zajmują się pomaganiem rodzinom, m.in. Sądem, PCPR w Gostyniu, służbą kuratorską, szkołami, przedszkolami, policją, służbą zdrowia itd., w tym:

- z pomocy psychologa skorzystało 101 osób;
- z pomocy prawnika skorzystało 71 osób;
- konsultacje terapeuty/pracownika socjalnego – 99 osoby;
- 301 osób skorzystało z pomocy rzeczowej
- z pomocy specjalisty do pracy z osobami po przemoc domowej skorzystało – 227 osób;
- 221 osób skorzystało z porad telefonicznych specjalistów ośrodka;
- udział w terapii indywidualnej - 3 kobiety.

Inne efekty działań BOIK:

- udział w Powiatowym Programie Pomocowym „ZIMA 2022/2023” i „2023/2024” – oddanie do dyspozycji organizatorów miejsca dla kobiet z dziećmi, przyjęto 2 osoby,
- współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu, ośrodkami pomocy społecznej, szkołami i stowarzyszeniami: „DZIECKO” i „Ja też pomagam” w zakresie organizacji wolnego czasu dla dzieci z rodzin problemowych oraz pomocy rodzinom z problemem przemy;
- 250 osób skorzystało pomocy rzeczowej.

2. Prowadzenie interwencji kryzysowej i udzielanie pomocy ofiarom przemocy w Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, działającym przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu ofiarom przemocy udzieliło wsparcia poprzez:

- a) przeprowadzenie **12** domowych interwencji,
- b) udzielenie **606** porad dotyczących problemu przemocy,
- c) uczestnictwo pracowników PCPR w **36** grupach roboczych, działających w ramach gminnych zespołów interdyscyplinarnych, zajmujących się jednostkowymi przypadkami przemocy w rodzinie,
- d) udzielenie **522** razy pomocy w przygotowaniu dokumentów sądowych i administracyjnych w związku z różnymi formami przemocy (np. pozwy o rozwód z orzeczeniem o winie i orzeczeniami dodatkowymi, pozwy o rozwód bez orzekania o winie, pozwy o separację, pozwy o alimenty, wnioski o wydanie nakazu o wypłatę wynagrodzenia do rąk drugiego małżonka, wnioski o ustalenie kontaktów z dzieckiem, pozwy o eksmisję, odpowiedzi na pozew, odwołania, sprzeciwy, zażalenia, skargi i wnioski, pozwy o zapłatę, wnioski o zwolnienie z kosztów sądowych, wnioski o ustanowienie adwokata z urzędu, wnioski o pozbawienie lub ograniczenie władzy rodzicielskiej, wnioski o ubezwłasnowolnienie, wnioski o zniesienie wspólnoty ustawowej między małżonkami, wnioski o ustalenie ojcostwa, pozwy o zaprzeczenie ojcostwa, wnioski o wydanie dziecka, wnioski o ustalenie pobytu dziecka, wnioski o przywrócenie terminu, wnioski o zwolnienie od egzekucji, skargi dłużnika na czynności komornicze, inne wnioski),
- e) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu prowadziło program edukacyjno-korekcyjny dla stosujących przemoc wobec bliskich. Był on realizowany od stycznia do grudnia 2022 r. Program edukacyjno-korekcyjny dla osób stosujących przemoc domową adresowany jest do pełnoletnich osób stosujących przemoc wobec partnerek/partnerów, seniorów czy dzieci lub nieradzących sobie z kontrolowaniem i opanowywaniem własnych negatywnych emocji. Wzięło w nim udział **18** osób (15 mężczyzn i 3 kobiety). Zajęcia prowadzone były w formie grupowej i indywidualnej.
- f) PCPR w Gostyniu prowadziło też program terapeutyczno-psychologiczny dla osób stosujących przemoc. Uczestniczyły w nim **6** osób.

3. Analiza i ocena zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej

W 2023 r. roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie opracowało **1 712** (w 2017 r.- 946, w 2018 r. 1012, w 2019 r. - 1 036, w 2020 – 1776, w 2021 – 1412, w 2022 - 1487) analiz, sprawozdań, zestawień i bilansów z obszaru pomocy społecznej na potrzeby PCPR, Starostwa Powiatowego, Zarządu i Rady Powiatu, Regionalnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Poznaniu, Wydziału Spraw Społecznych Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego, Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, a także Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Urzędu do Spraw Kombatantów, Rzecznika Praw Dziecka, Rzecznika Praw Obywatelskich, sądów rodzinnych oraz ośrodków pomocy społecznej i innych instytucji i organizacji pozarządowych.

4. Udzielanie informacji mieszkańcom powiatu o przysługujących im prawach i uprawnieniach – poradnictwo obywatelskie

Z tej formy działalności skorzystać może każdy mieszkaniec bez względu na płeć, wiek, status majątkowy i społeczny. Pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu pomagają znaleźć odpowiedź na pytanie, jakie prawa i uprawnienia przysługują obywatelowi w sytuacji, w jakiej się znalazł. Podają również adresy instytucji, które mogą udzielić skutecznej pomocy.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu udziela informacji mieszkańcom powiatu o przysługujących im prawach i uprawnieniach, kierując się następującymi zasadami doradztwa:

- a) **poufność** - PCPR zapewnia zachowanie w tajemnicy samego faktu pobytu klienta w PCPR oraz wszystkich powierzonych przez klienta informacji;
- b) **bezpłatność** - świadczone przez PCPR porady są całkowicie bezpłatne;

- c) **bezstronność** - specjaliści PCPR, udzielając porad, nie kierują się:
 - własnymi opiniami, przekonaniem i wartościami,
 - nie oceniają klienta i jego działań,
 - nie angażują się po żadnej ze stron konfliktu;
- d) **niezależność** – PCPR, udzielając porad, kieruje się wyłącznie dobrem klienta, nie zaś interesem kogokolwiek innego;
- e) **samodzielność klienta** - pracownicy PCPR nie podejmują decyzji za klienta. To klient sam dokonuje wyboru;
- f) **otwartość dla wszystkich** - każda osoba może być klientem PCPR i będzie przyjęta w sposób uwzględniający jej potrzeby i możliwości;
- g) **aktualność i rzetelność informacji** - Informacje są zgodne z obowiązującymi przepisami oraz z aktualną ofertą instytucji i organizacji działających na rzecz obywateli.

Rok		Udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach mieszkańcom powiatu																	
		Zakres tematyczny udzielanych informacji dotyczył																	
2023	2022	2021	2020	Liczba udzielonych porad	świadczeń pomocy społecznej	niepełnosprawności	problemów rodzinnych i wychowawczych	prawa pracy i ubezpieczeń społecznych	problemów mieszkaniowych	kwestii własnościowych	procedur administracyjnych i sądowych	opieki medycznej	alimentacji	eksmisji	spraw rozwodowych i separacji	przemocy	inne	pomoc w redagowaniu podań, pozwów, wniosków	
10266	9812	9637	9554		1128	1045	2013	2669	108	32	29	1212	143	187	36	404	462	411	612
	1088	1045	1236		2032	2002	2669	108	32	29	1212	143	187	36	404	462	411	612	
	3345	3023	2669		83	98	2669	108	32	29	1212	143	187	36	404	462	411	612	
	79	98	108		32	38	108	108	32	29	1212	143	187	36	404	462	411	612	
	32	38	32		27	32	32	32	32	29	1212	143	187	36	404	462	411	612	
	24	32	29		1096	1122	1212	143	187	36	404	462	411	612					
	1027	1122	1212		88	112	143	187	36	404	462	411	612						
	98	112	143		144	165	187	36	404	462	411	612							
	158	165	187		17	25	36	404	462	411	612								
	22	25	36		622	503	404	462	411	612									
	576	512	462		606	512	462	411	612										
	560	512	462		357	364	411	612											
	386	364	411		522	564	612												
	572	564	612																

W ramach realizacji wyżej wymienionego zadania

- a) wydawano klientom, liczący 90 stron, „Powiatowy informator dla osób niepełnosprawnych”, opracowany i wydany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu we współpracy ze stowarzyszeniem „DZIECKO”;

- b) wydawano klientom i instytucjom broszurę (8 stron) informacyjną dla ofiar przemocy w rodzinie, opracowaną i wydaną przez PCPR w Gostyniu;
- c) wydawano „Informator. Instytucje pomocy społecznej działające na terenie powiatu gostyńskiego” – 40 stron;
- d) ukazało się **1850** artykułów i informacji medialnych o działaniach i świadczonej przez PCPR pomocy;
- e) pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu udzielili **10266** porad i informacji;
- f) podjęto **226** działań wyjaśniających w innych organach i instytucjach w związku ze zgłaszanymi przez osoby potrzebujące pomocy problemami;
- g) pracownicy PCPR, na prośbę osób korzystających z pomocy, pomogli zredagować **522** podania, wnioski, pozwy i odwołania.

W ramach powyższych działań realizowano także zadanie: udzielanie osobom i rodzinom pomocy w załatwianiu spraw urzędowych i innych ważnych spraw bytowych oraz w utrzymaniu kontaktu z otoczeniem.

5. Pomoc ambulatoryjna

Pracownicy PCPR w Gostyniu udzielili **506** (w 2019 – 436, w 2020 – 462, w 2021 – 512, w 2022 - 487) razy pomocy ambulatoryjnej osobom znajdującym się w kryzysie, pobudzonym emocjonalnie, w postaci wysłuchania, uspokojenia i udzielenia wsparcia psychologicznego, doprowadzenia osoby do stanu, w którym mogła działać, nie kierując się emocjami, zapoznania z przysługującymi prawami, szukania właściwych rozwiązań prawnych i innych dla przedstawionych sytuacji, napisaniu wniosku do sądu, urzędu lub innej instytucji, ustalenia wspólnie z klientem planu działania.

6. Ośrodek Mediacyjny

Mediacja to dobrowolny sposób rozwiązywania konfliktów przy udziale bezstronnego, neutralnego mediatora, pozwalający osiągnąć porozumienie satysfakcjonujące obie strony sporu. W sprawach rodzinnych mediator pomaga członkom rodziny w przeprowadzeniu trudnej rozmowy w sposób bezpieczny, uporządkowany, spokojny, tak by zmierzała w kierunku odpowiadającym obydwu stronom uzgodnień.

Mediacja jest alternatywną do drogi sądowej metodą rozwiązywania konfliktów i w odróżnieniu od procesu sądowego jest metodą poufną, tanią i szybszą. W mediacji główny nacisk kładzie się na odpowiedzialność stron. Pozostawia się im prawo decydowania o treści rozmów i ostatecznym kształcie porozumienia (lub jego braku). Fakt, że strony same pracują nad porozumieniem, poszukując różnych możliwości dojścia do niego i świadomość, że są autorami zawartej ugody, daje im wiele zadowolenia i satysfakcji. Gwarantuje też, że będą tej ugody przestrzegać. Sesja mediacyjna przeciętnie trwa 2 – 4 godziny. Mediacje mogą toczyć się przez kilka sesji.

Mediacje zrealizowane przez mediatorów **Ośrodka Mediacyjnego**, prowadzonego przez Stowarzyszenie „DZIECKO” we współpracy z PCPR w Gostyniu:

Liczba mediacji w roku 2018	Liczba mediacji w roku 2019	Liczba mediacji w roku 2020	Liczba mediacji w roku 2021	Liczba mediacji w roku 2022	Liczba mediacji w roku 2023
30	32	29	32	32	33

Mediacje prowadzone w 2023 r. dotyczyły głównie spraw w pięciu obszarach:

- sporów okołorozwodowych i konfliktów dotyczących podziału majątku, zadośćuczynienia za doznane krzywdy oraz ustalenia opieki nad dziećmi;
- sporów alimentacyjnych;
- sporów wewnątrzrodziny dotyczących konfliktów pokoleniowych między rodzicami a dorastającymi dziećmi oraz sporów między dorosłymi dziećmi a ich rodzicami w wieku podeszłym;
- sporów pracowniczych;
- sporów mieszkaniowych.

7. Telefon Zaufania

Od grudnia 2001 r. działa przy PCPR w Gostyniu Telefon Zaufania, w którym pracują wolontariusze: psycholog, pedagodzy, terapeuci, pracownicy socjalni.

Telefon **572 77 99** jest czynny w każdą środę od godz. 15⁰⁰ do 18⁰⁰ oraz w godzinach pracy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu.

W 2022 roku wolontariusze dyżurowali 42 razy, w czasie dyżurów udzielili 38 razy pomocy telefonicznej osobom znajdującym się w kryzysie, w stanach depresyjnych, potrzebującym natychmiastowych, szybkich porad, a jednocześnie chcącym zachować anonimowość. Zgłaszane sprawy dotyczyły głównie przemocy w rodzinie oraz pomocy w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych lub sąsiedzkich.

Wolontariusze przepracowali przy telefonie zaufania 126 godzin.

8. Warsztaty wzmacniające kompetencje rodzicielskie

Stowarzyszenie „DZIECKO” i Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu, przeprowadziły 3 edycje bezpłatnych warsztatów dla rodziców. Celem warsztatów jest wzmacnianie kompetencji i prawidłowych postaw rodzicielskich. Oraz wskazywanie, jak wychowywać bez przemocy.

Ważnym elementem szkoły dla rodziców była praca nad tym, jak najmniej krzywdzić dzieci w sytuacjach, gdy rodzice kłócą się, są w konflikcie, separacji czy po rozwodzie.

Jednocześnie zwracano uwagę na problemy dzieci w sferze zdrowia psychicznego, będące długofalowymi skutkami długotrwałej izolacji społecznej. Omówiono też wpływ nadużywania telefonu na funkcjonowanie dziecka, na jego stany emocjonalne. Pracowano nad wspieraniem dziecka przy radzeniu sobie z brakiem akceptacji w grupie i budowaniu relacji interpersonalnych oraz pokonywaniu stresu.

W czasie zajęć rodzice nauczyli się m.in., jak radzić sobie z emocjami, jak rozmawiać, aby nie ranić, jak kochać i wymagać, przy jednoczesnym skutecznym wykonywaniu opieki nad dziećmi. Prowadzący zwracali też uwagę na stosowanie prawidłowych metod wychowawczych.

- „Problem dysfunkcyjności rodzin w obszarze wychowawczym staje się coraz poważniejszy. Świadczy o tym rosnąca z roku na rok liczba zgłoszeń o problemach w tym obszarze i skierowań przez sądy, kuratorów, pedagogów czy pracowników socjalnych na zajęcia podnoszące kompetencje rodzicielskie. Znaczenie rodziny jest olbrzymie w życiu każdego człowieka. W niej uczymy się jak żyć, jak okazywać emocje, jak troszczyć się o innych, jak realizować swoje marzenia.” – podkreśla psycholog Lucyna Nowak. – „Dlatego ważne jest, aby nauczyć rodziców jak radzić sobie z emocjami, jak rozmawiać, jak ustalać granice, prawidłowe relacje, budować zasady i autorytet, jak być konsekwentnym, jak okazywać dzieciom miłości i szacunek i dawać poczucie bezpieczeństwa. Ważne jest też wsparcie dzieci oraz uświadomienie im, że

zasady i granice określone przez rodziców mają charakter uniwersalny i służą dobru i bezpieczeństwu dziecka.” – dodaje specjalista pomocy psychologicznej Mirosław Sobkowiak.

Autorskie zajęcia w projekcie były prowadzone przez specjalistów Stowarzyszenia „DZIECKO” i PCPR w Gostyniu. W czasie warsztatów i po ich zakończeniu rodzice uczestniczący w warsztatach korzystali, odpowiednio do stwierdzonych potrzeb, z indywidualnych konsultacji specjalistów w PCPR w Gostyniu i Stowarzyszenia „DZIECKO” (psychologa, pracowników socjalnych, pedagogów, terapeutów, prawnika, mediatora,) zapewniających wzmocnienie i zwiększenie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych oraz wsparcie w rozwiązywaniu pojawiających się trudności wychowawczych i rodzinnych.

Równolegle odbywały się zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci.

9. Powiatowy Zespół Konsultacyjny

Przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu działa od 2005 r. Powiatowy Zespół Interdyscyplinarny. W jego skład wchodzi: kierownicy 7 Ośrodków Pomocy Społecznej z terenu powiatu gostyńskiego oraz Przewodniczący Zespołów Interdyscyplinarnych z 7 gmin z terenu powiatu, kierownik Bonifratskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Piaskach oraz dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu.

W ramach funkcjonowania ww. Zespołu zbierane są aktualne zapotrzebowania szkoleniowe członków Grup Roboczych i Zespołów Interdyscyplinarnych. W odpowiedzi na zgłoszenia PCPR w Gostyniu przygotowuje szkolenia dla poszczególnych zespołów interdyscyplinarnych. Uzupełnieniem oferty szkoleniowej są szkolenia realizowane w ramach projektów grantowych, najczęściej przez Stowarzyszenie „DZIECKO”, Stowarzyszenie „Fabryka Pomysłów” i Fundację PCPS - Poznańskie Centrum Profilaktyki Społecznej. Te dodatkowe szkolenia realizowane są we współpracy z PCPR w Gostyniu.

10. „Program profilaktyczny, mający na celu udzielanie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie”.

Powiat gostyński realizuje corocznie „Program profilaktyczny, mający na celu udzielanie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie”.

Jest to program autorski, opracowany we współpracy przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu i Stowarzyszenie „DZIECKO”.

Program składa się z trzech modułów:

- A. Warsztaty grupowe dla rodziców, wzmacniające kompetencje rodzicielskie i edukujące w zakresie wychowywania bez przemocy.
- B. Zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci, których rodzice uczestniczą w warsztatach dla rodziców.
- C. Wspólny wyjazd kilkudniowy np. nad jezioro – obserwacja zachowań rodziców w praktyce, informacje zwrotne dla rodziców, a w razie potrzeby interwencje pedagogiczno-psychologiczne.

Program jest realizowany corocznie, od wielu lat, w co najmniej dwóch edycjach na terenie powiatu gostyńskiego. Powiat gostyński ogłasza corocznie konkurs dla organizacji pozarządowych na jedną edycję działań wspierających rodziny z problemami wychowawczymi. Kolejne edycja lub edycje programu, realizowane są corocznie przez Stowarzyszenie „DZIECKO”, które pozyskuje na jego realizację w partnerstwie z PCPR w Gostyniu środki zewnętrzne (np. w konkursach grantowych wojewódzkich czy ministerialnych).

11. Współpraca.

Powiat gostyński i jego jednostki organizacyjne stale współpracują z organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie. Stałymi partnerami projektowymi i partnerami w działaniach są:

- Stowarzyszenie „DZIECKO”;
- Fundacja „Fabryka Pomysłów”;
- Stowarzyszenie „BAZA”;
- Stowarzyszenie „Uniwersytet Trzeciego Wieku”;
- Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów;
- Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka;
- Fundacja PCPS - Poznańskie Centrum Profilaktyki Społecznej;
- Ognisko Statutowe TKKF „TĘCZA”;
- Ogólnopolskie Stowarzyszenie Powiatowych i Miejskich Ośrodków Pomocy Rodzinie „CENTRUM”;
- Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”;
- Stowarzyszenie na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie "Niebieska Linia";
- Stowarzyszenie Kinderhuis Bodzewo (Holandia);
- Stowarzyszenie Absolwentów i Sympatyków Zespołu Szkół Zawodowych im. Powstańców Wielkopolskich w Gostyniu;
- Stowarzyszenie KREATYWNÍ;
- Stowarzyszenie Absolwentów, Wychowawców i Wychowanków Gimnazjum i Liceum w Gostyniu;
- Stowarzyszenie Miłośników Muzyki Świętogórskiej im. Józefa Zeidlera;
- Shotokan World Organization;

Corocznie realizowanych jest we współpracy, porozumieniu lub w ramach projektów partnerskich co najmniej kilkanaście projektów i działań w obszarach:

- a) uruchamianie okresowych punktów poradnictwa i wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie;
- b) szkolenia dla specjalistów różnych resortów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- c) szkolenia profilaktyczne dla osób z grup ryzyka (seniorzy, osoby niepełnosprawne, kobiety, dzieci);
- d) kursy samoobrony dla kobiet;
- e) warsztaty kompetencyjne dla rodziców z problemami wychowawczymi;
- f) zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci i młodzieży;
- g) charytatywne zbiórki finansowe lub rzeczowe na rzecz osób krzywdzonych,
- h) wydawanie publikacji: książek, broszur, ulotek czy artykułów o charakterze profilaktycznym;
- i) podejmowanie działań adresowanych do osób stosujących przemoc, motywujących do zmiany;

Powiat gostyński podejmuje współpracę z kościołami lub związkami wyznaniowymi w celu edukacji i informacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie. Przykładem mogą być działania podejmowane we współpracy:

- a) z zakonem Bonifratrów w Piaskach (współprowadzenie Bonifraterskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej; publikowanie informacji o zjawisku przemocy w rodzinie oraz o sposobach reagowania na przemoc i o miejscach wsparcia dla osób krzywdzonych);
- b) z kongregacją Filipinów na św. Górze k. Gostynia i parafią w Głogówku (w sytuacjach kryzysowych udzielanie miejsc noclegowych, współorganizowanie festynów profilaktycznych w ogrodach klasztornych; współorganizowanie koncertów charytatywnych na rzecz ofiar przemocy);
- c) z parafią katolicką w Borku Wlkp. (w sytuacjach kryzysowych udzielanie miejsc noclegowych);
- d) z parafią katolicką w Strzelcach Wielkich (współorganizowanie zbiórek charytatywnych dla pokrzywdzonych).

12. Profilaktyka (media i publikacje).

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie oraz jednostki organizacyjne powiatu gostyńskiego i współpracujące z powiatem gostyńskim organizacje pozarządowe, w szczególności: Bonifraterski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Stowarzyszenie „DZIECKO”, prowadzące Punkt Wsparcia dla Osób Uwikłanych w Zjawisko Przemocy w Rodzinie, stale publikują informacje o możliwościach i formach uzyskania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie w mediach regionalnych, oraz na swoich stronach internetowych i profilach służbowych typu Facebook, a także w lokalnym tygodniku „Życie Gostynia”.

Rokrocznie ukazuje się kilkaset (minimum czterysta) informacji medialnych na ten temat.

Informacje o sposobach udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą transmitowane są również w radiach regionalnych: Radio Elka i Radio Merkury.

Informacje o formach wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie udzielone są również w czasie rozmów interwencyjnych związanych z procedurą „Niebieskie karty”. Udzielają ich specjaliści ze służb: pomocy społecznej, policji, oświaty, ochrony zdrowia oraz kuratorzy sądowi.

Dodatkowo PCPR w Gostyniu prowadzi corocznie szkolenia dla służb zobowiązanych do stosowania procedury „Niebieskie karty” i w ramach tych szkoleń informuje o możliwościach i formach uzyskania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie oraz o konieczności udzielania tego typu informacji osobom dotkniętym zjawiskiem przemocy.

Zostały też przez PCPR w Gostyniu opracowane i wydrukowane w kilkutysięcznym nakładzie (5000 szt.) specjalne foldery (8 str.) informacyjne dla osób dotkniętym przemocą w rodzinie. Były one rozesłane do policji, ośrodków pomocy społecznej w Borku Wlkp., Gostyniu, Krobi, Pępowa, Piaskach, Pogorzeli, Poniecu i do Bonifraterskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz do parafii katolickich funkcjonujących na terenie powiatu gostyńskiego. Otrzymały te foldery również placówki oświatowe i placówki ochrony zdrowia działające na terenie.

Foldery te są przekazywane osobom doświadczającym przemocy w sytuacjach interwencji czy wsparcia oraz osobom bliskim czy sąsiadom osób krzywdzonych.

13. Działania edukacyjne dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, realizowane w powiecie gostyńskim:

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu opracowało, aktualizuje i realizuje rokrocznie Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie – realizowany w Powiecie Gostyńskim.

2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu – Ośrodek Interwencji Kryzysowej prowadzi indywidualne poradnictwo dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, które oprócz udzielanego wsparcia ma charakter edukacyjny. Poradnictwo to jest prowadzone w godzinach pracy PCPR w Gostyniu oraz dodatkowo w każdą środę od godz. 15.00 do 19.00.

3. Zostały też przez PCPR w Gostyniu opracowane i wydrukowane w kilkutysięcznym nakładzie (5000 szt.) specjalne foldery (8 str.) informacyjno-edukacyjne dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Otrzymała te foldery policja, ośrodki pomocy społecznej w Borku Wlkp., Gostyniu, Krobi, Pępowa, Piaskach, Pogorzeli, Poniecu i do Bonifraterskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz do parafii katolickich funkcjonujących na terenie powiatu gostyńskiego. Otrzymały te foldery również placówki oświatowe i placówki ochrony zdrowia działające na terenie.

Foldery te są przekazywane osobom doświadczającym przemocy w sytuacjach interwencji czy wsparcia oraz osobom bliskim czy sąsiadom osób krzywdzonych.

4. Powiat gostyński realizuje corocznie „Program profilaktyczny, mający na celu udzielanie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie”.

Jest to program autorski, opracowany we współpracy przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu i Stowarzyszenie „DZIECKO”, edukujący m.in. w zakresie wychowania bez przemocy.

Program jest realizowany corocznie, od wielu lat, w co najmniej dwóch edycjach na terenie powiatu gostyńskiego.

5. Stowarzyszenie „DZIECKO” w partnerstwie z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu uruchamia corocznie (w oparciu o pozyskane granty od Wojewody Wielkopolskiego albo Samorządu Województwa Wielkopolskiego, lub z innych źródeł) Ośrodek (lub Punkt – nazwa zależna od edycji czy projektu) Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy w Rodzinie. Ośrodek prowadzi indywidualne poradnictwo dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, które oprócz udzielanego wsparcia ma charakter edukacyjny.

6. Stowarzyszenie „DZIECKO” w partnerstwie z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu prowadzi corocznie szkolenia dla: a) seniorów, b) osób z niepełnosprawnościami o charakterze edukacyjnym. W 2022 r. przeprowadzono 4 szkolenia.

7. Stowarzyszenie „DZIECKO” w partnerstwie z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu i Ośrodkami Pomocy Społecznej lub urzędami gmin prowadzi zajęcia edukacyjne na temat zjawiska przemocy w rodzinie dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych (dostosowane do poszczególnych grup wiekowych). W 2022 r. szkolenia były prowadzone w szkołach prowadzonych przez: a) Gminę Gostyń, b) Gminę Piaski, c) Gminę Pępowa, d) Gminę Poniec, e) Powiat Gostyński.

14. Poradnictwo indywidualne

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu prowadzi w godzinach pracy oraz dodatkowo w środy od godz. 15.00 do 19.00 poradnictwo indywidualne w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Poradnictwo prowadzą: psycholog – terapeuta TSR oraz specjalista pomocy psychologicznej i interwencji kryzysowej – terapeuta TSR. W zależności od potrzeb są to spotkania jednorazowe, albo cykliczne, które mają wymiar działań terapeutycznych. Mniejsza część porad udzielana jest w formie rozmowy telefonicznej np. przez telefon zaufania PCPR.

Corocznie udzielanych jest ok. 500 porad w zakresie przeciwdziałania przemocy, np. w 2023 r. udzielono 606 porad, w 2022 r. - 546 porad, w 2021 r. - 503 porady.

Natomiast w sytuacjach wymagających podjęcia działań np. w trybie procedury „Niebieskie Karty” czy w formie zgłoszenia podejrzenia popełnienia przestępstwa, zgłaszanego do Prokuratury Rejonowej, czy też w formie wniosku o wgląd w sytuację dziecka, czy sytuację rodzinną, sporządzana jest stosowna dokumentacja (np. adnotacje urzędowe, Niebieska Karta A, wnioski do sądu czy prokuratury).

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu prowadzi też poradnictwo grupowe w formie spotkań edukacyjnych z grupami seniorów, osób niepełnosprawnych (w 2022 r. 4 spotkania) czy uczniów (we współpracy z gminami - 60 spotkań). Dokumentacją tych spotkań są prezentacje multimedialne, wykorzystywane w trakcie tych spotkań.

15. Wsparcie dla kadry specjalistycznej

W ramach wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami doświadczającymi przemocy w rodzinie i z osobami stosującymi przemoc realizowane w powiecie gostyńskim są:

- a) superwizje (dla specjalistów w poszczególnych ośrodkach pomocy społecznej i w PCPR w Gostyniu (aktualnie trwa superwizja prowadzona przez Fundację PCPS - Poznańskie Centrum Profilaktyki Społecznej we współpracy z PCPR w Gostyniu) dla członków wszystkich zespołów interdyscyplinarnych z terenu powiatu gostyńskiego;
- b) superwizje koleżeńskie terapeutów pracujących z osobami stosującymi przemoc – realizowane na bieżąco;
- c) doradztwo indywidualne dla członków grup roboczych z terenu powiatu gostyńskiego przez specjalistę pomocy psychologicznej i interwencji kryzysowej;
- d) wsparcie grupowe w ramach Powiatowego Zespołu Interdyscyplinarnego;
- e) doradztwo w ramach szkoleń dla poszczególnych zespołów interdyscyplinarnych;

II.

Wykaz potrzeb w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej

1. Wykaz najważniejszych potrzeb

Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu

- A. Dla właściwego realizowania planów pomocy - oprócz wsparcia finansowego - konieczne jest zapewnienie dostępu do szybkiej diagnostyki i leczenia oraz specjalistów pracujących z dziećmi i rodzinami, np. psychiatrów dziecięcych, psychologów, diagnostów FAS, ADHD, TRAD itd.
- B. Tworzenie systemu wspierania zatrudnienia dedykowanego dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej.
- C. Ustawiczne podnoszenie kwalifikacji kadr pomocy społecznej z terenu powiatu gostyńskiego poprzez szkolenia specjalistyczne.

2. Omówienie sytuacji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w powiecie gostyńskim w 2023 r.

Koszty pełnej realizacji zadań pomocy społecznej spoczywających na powiecie gostyńskim znacznie przewyższają środki w dyspozycji samorządu powiatu, jakie mogą być przeznaczone na ten cel. Wielość zadań z zakresu pomocy społecznej i wsparcia rodziny nakładanych na powiat, powiatowe centrum pomocy rodzinie i jednostki systemu pomocy społecznej, połączona z niedoborami kadrowymi i brakami finansowymi (spowodowanymi obciążaniem powiatu nowymi zadaniami, bez przekazywania środków na ich realizację) będzie powodować, że mogą być nie w pełni realizowane niektóre z zadań powiatowych. Dodatkową trudnością jest znaczący stały wzrost cen i opłat za usługi.

I.

Rozdział	Wykonanie budżetu w 2023 r. (w zł)	Wysokość budżetu w 2024 r. (w zł)	Porównanie wysokości środków na 2024 r. do 2023 r. (%)	Dodatkowe potrzeby zgłaszane przez dyrektora placówki w roku 2024	
				kwota	cel
85218 (Powiatowe centra pomocy rodzinie)	1.591.085,95	1.731.350,04	108,82	45 500 25 000	niedobory na płace usługi, badania lekarskie, delegacje

II.

Rozdział	Wykonanie budżetu w 2023 r. (w zł)	Wysokość dotacji w 2024 r. (w zł)	Porównanie wysokości dotacji na 2024 r. do 2023 r. (%)	Dodatkowe potrzeby zgłaszane przez dyrektora placówki w roku 2024	
				kwota	cel
85203 (Ośrodki Wsparcia)	10.034,22	9.719,00	96,86		
85205 (Przeciwdziałania przemocy w rodzinie)	54.362,42	56.272,00	103,51	20 000	Zwiększenie liczby godzin terapii dla osób krzywdzonych oraz zajęć edukacyjno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc

III.

Lp.	Nazwa zadania	Wysokość dotacji w 2023 r.	Wysokość dotacji w 2024 r.	Porównanie wysokości dotacji na 2024 r. do 2023 r. (%)	Dodatkowe potrzeby zgłaszane przez dyrektora placówki w roku 2024	
					kwota	cel
1.	Bonifraterski Ośrodek Interwencji Kryzysowej	233.000,00	300.000,00	122,23 %	50.000,00	Zatrudnienie terapeuty

3. Wykaz potrzeb w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w 2025 r.

a. Funkcjonowanie placówek pomocy społecznej w 2025 r.

Lp.	Placówka	Ogółem niezbędne środki finansowe	W tym na bieżącą działalność	W tym na remonty	W tym inwestycje
1.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu	1.800.000,00	1.800.000,00	-	-
2.	Ośrodek Interwencji Kryzysowej	400.000,00	360.000,00	40.000,00	-

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu

b. Pomoc dla organizacji pozarządowych realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w 2024 r.

Lp.	Nazwa organizacji	Zapotrzebowanie na środki finansowe niezbędne do realizacji świadczeń
1.	Stowarzyszenie „DZIECKO”	180 000
2.	Stowarzyszenie BAZA	25 000